COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 7 juni 1978

inzake de goedkeuring van een deelneming van 12,5 % door de Ruhrkohle Handel GmbH, Düsseldorf, in de steenkolengroothandel Bayerischer Brennstoffhandel GmbH & Co., KG, te München

(Slechts de tekst in de Duitse taal is authentiek)

(78/570/EGKS)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, en met name op de artikelen 66 en 80,

Gelet op Beschikking nr. 24/54 van 6 mei 1954 waarbij een reglement werd vastgesteld op grond van artikel 66, lid 1, van het Verdrag inzake de kenmerkende factoren voor de beheersing van een onderneming (1),

Gezien het verzoek van de Ruhrkohle Handel GmbH te Düsseldorf van 26 oktober 1976 en 15 april 1977 om goedkeuring voor haar deelneming van 12,5 % in de Bayerischer Brennstoffhandel GmbH & Co KG te München, ingewonnen de opmerkingen van de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland,

Overwegende dat de Bayerischer Brennstoffhandel GmbH & Co KG (hierna de „Bayerischer Brennstoffhandel" te noemen) een gemeenschappelijke onderneming is waarin de firma's

Klöckner & Co. te Duisburg,
Harpen-Gruppe te Essen,
Rheinstahl Handel und Verkehr GmbH te Duisburg,
VEBA te Düsseldorf,

alle ondernemingen in de steenkolengroothandel, deelnemen met aandelen van circa 20 tot 35 % ;

Overwegende dat de ondernemingen in 1972 enkele van hun in een deel van het Bondsland Beieren van de Bondsrepubliek Duitsland werkzame zaken in de brandstoffenhandel hebben ingebracht in de Bayerischer Brennstoffhandel en de groothandel in vaste brandstoffen nog dus slechts gemeenschappelijk uitoefenen in het kader van deze onderneming ; dat de Bayerischer Brennstoffhandel derhalve een onderneming in de zin van artikel 80 is, die door de oprichtende ondernemingen gemeenschappelijk wordt gecontroleerd, waarbij de laatstgenoemden met het oog op het gemeenschappelijke commerciële doel als groep optreden ; dat de concentratie tussen de oprichtende ondernemingen en de Bayerischer Brennstoffhandel bij beschikking van 17 mei 1972 door de Commissie werd goedgekeurd ; dat de afzet van de Bayerischer Brennstoffhandel in 1975 circa 325 000 ton kolen uit de Gemeenschap en 110 000 ton kolen uit derde landen bedroeg ;

Overwegende dat de Ruhrkohle Handel GmbH voornemens is een in de regio München werkzame brandstoffenhandel met in 1975 een totale afzet van 12 000 ton, in de Bayerischer Brennstoffhandel in te brengen ;

Overwegende dat de voorgenomen deelneming van de Ruhrkohle Handel GmbH wijziging brengt in de samenstelling van de groep controlerende ondernemingen en daardoor in de stemmenverhouding binnen de groep ; dat zij leidt tot een concentratie van de Ruhrkohle Handel GmbH met de Bayerischer Brennstoffhandel in de zin van artikel 66, lid 1 ; dat derhalve dient te worden onderzocht welke gevolgen de controle door de Ruhrkohle GmbH over de Bayerischer Brennstoffhandel kan hebben voor de mededinging op het gebied van de groothandel ;

Overwegende dat de op grond van artikel 66, lid 2, 4e alinea, gemaakte opmerkingen van de Bondsregering de aanbeveling bevatten om de deelneming van de Ruhrkohle Handel alleen goed te keuren onder voorwaarde dat de VEBA haar deelneming in de Bayerischer Brennstoffhandel aan derden overdraagt ; dat de Bondsregering dit advies heeft gemotiveerd door te wijzen op de ongunstige beïnvloeding van de mededinging in het stadium van de brandstoffenhandel en de versterking van de marktpositie van de Bayerischer Brennstoffhandel ten koste van de regionale handelaren die niet tot het concern behoren en op het ontstaan van een vervlechting tussen de brandstoffenhandelaren VEBA en Ruhrkohle, waardoor naar haar mening de mededinging tussen hen in het algemeen kan verzwakken ;

(1) PB van de EGKS van 11. 5. 1954, blz. 345.

Overwegende dat de Ruhrkohle Handel GmbH een 100 % dochtermaatschappij van de Ruhrkohle AG is ; dat zij, evenals andere dochtervennootschappen van de Ruhrkohle AG waarmee zij via de moedermaatschappij verbonden is, handel drijft in vaste brandstoffen en derhalve een onderneming in de zin van artikel 80 van het Verdrag is ; dat het aandeel van de door de Ruhrkohle AG en haar dochtervennootschappen in het stadium van de groothandel verkochte vaste brandstoffen in de bevoorrading van de markt van de Bondsrepubliek Duitsland op circa 52 % kan worden gesteld ; dat dit cijfer echter op zichzelf geen conclusies mogelijk maakt inzake de positie van de Ruhrkohle AG op de markt ; dat de meeste van de vroegere verbruikers van vaste brandstoffen hun installaties hebben omgeschakeld op stookolie of, via het gebruik van bivalente installaties, de beslissing of zij vaste of vloeibare brandstof zullen gebruiken hebben opgeschort ; dat de afzet van vaste brandstoffen bij huisbrand en in de industrie sinds 1962 met 70 % is teruggelopen ; dat dienovereenkomstig thans nog minder dan 30 % van de afzet van de steenkolengroothandel (t = t) toevalt aan vaste brandstof en verreweg het grootste deel aan stookolie ; dat het aandeel van de Ruhrkohle AG in deze markt, waar vaste en vloeibare brandstoffen met elkaar concurreren, op het gebied van de Bondsrepubliek derhalve de 20 % niet overtreft ; dat het redelijk is dat bij de beoordeling van de mededinging op deze markt met deze omstandigheden rekening wordt gehouden ;

Overwegende dat de prijs voor vaste brandstoffen zich richt naar de prijs voor lichte en zware stookolie, en de Ruhrkohle AG daarom niet in staat is, in de zin van artikel 66, lid 2, de prijzen te bepalen ; dat zij ook de distributie niet vermag te beheersen, omdat de Ruhrkohle AG onder de omstandigheden op de markt voor vaste brandstoffen die door de concurrentie van de stookolie sinds bijna twee decennia gelden, ook op het gebied van de handel geen macht op de markt bezit die zou volstaan om de afzet in andere banen te leiden, de aard en de omvang van de afzet te bepalen, de markten te verdelen of een schaarser worden van de produkten te veroorzaken ;

Overwegende dat ook niet kan worden verwacht dat de Ruhrkohle AG door de voorgenomen deelneming in een positie zou worden gebracht waarin zij zich kan onttrekken aan de regels van de mededinging zoals deze voortvloeien uit de toepassing van het Verdrag ; dat de Bayerischer Brennstoffhandel met een afzet van slechts 325 000 ton Gemeenschapskolen in 1975, waaronder reeds meer dan 60 % afkomstig van de Ruhrkohle AG, aan de Ruhrkohle AG ook geen aanmerkelijk voordeel met betrekking tot de toegang tot de afzetmarkten vermag te verschaffen ;

Overwegende dat de voorgenomen deelneming gepaard gaat met de inbreng van een groothandelsonderneming met een jaaromzet van circa 12 000 ton ; dat daardoor intussen de marktpositie van de Bayerischer Brennstoffhandel in relatie tot zijn concurrenten niet wordt versterkt op een wijze, die in strijd is met de voorwaarden voor goedkeuring van artikel 66, lid 2 ; dat dit blijkt uit het feit dat de relevante markt van de Bayerischer Brennstoffhandel niet moet worden beschouwd als een belangrijk deel van de markt voor de verkochte produkten en de Bayerischer Brennstoffhandel door de deelneming niet in een positie wordt geplaatst waarin zij zich kan onttrekken aan de regels van de mededinging zoals deze voortvloeien uit de toepassing van het Verdrag ; dat deze constatering ook geldt ten aanzien van de relatieve verzwakking van de onafhankelijke handel in deze regio ; dat de Bayerischer Brennstoffhandel praktisch zonder uitzondering vaste brandstoffen op de markt brengt en wel binnen een regionaal beperkt gebied van de gemeenschappelijke markt waar een bijzonder sterke concurrentie van vervangingsprodukten heerst, en zonder uitzondering levert aan afnemers die technisch de mogelijkheid hebben hun installaties op andere energiebronnen om te schakelen ; dat deze onderneming derhalve niet slechts volledig is blootgesteld aan de concurrentie van de overige ondernemingen die voornamelijk in stookolie handelen, maar ook van de aardoliemaatschappijen zelf ; dat de Bayerischer Brennstoffhandel sinds zijn oprichting in 1972 een teruggang in zijn afzet van vaste brandstoffen van circa 50 % heeft moeten ondergaan ; dat het marktaandeel van de Bayerischer Brennstoffhandel in het land Beieren ook na de inbreng van de groothandelsonderneming Ruhrkohle AG minder dan 27 %, en met inachtneming van de stookolie als vervangende energiebron minder dan 15 % zal bedragen ;

Overwegende dat de deelneming ook geen concurrentiebeperkende invloed heeft op de overige transacties in vaste brandstoffen van de ondernemingen die aan de Bayerischer Brennstoffhandel deelnemen ; dat het voornemen van de betrokkenen uitsluitend beoogt de positie van de handelaren in vaste brandstoffen binnen een regionaal beperkt gebied te versterken, een positie die wegens de hoge transportkosten als gevolg van de afstand van het produktiegebied sterk aan de concurrentie van vloeibare en gasvormige brandstoffen is blootgesteld ; dat de commerciële activiteit die in de Bayerischer Brennstoffhandel door de controlerende ondernemingen gemeenschappelijk wordt uitgeoefend derhalve slechts een fractie vormt van de totale activiteit van de betrokkenen op het gebied van de handel in vaste brandstoffen ; dat daarom een groepseffect tussen deze ondernemingen op dit gebied niet te verwachten is ; dat ook het vermoeden niet gewettigd is dat er repercussies zullen ontstaan op de concurrentie van de ondernemingen die de Bayerischer Brennstoffhandel controleren ten aanzien van hun niet onder artikel 80 vallende activiteiten, als scheepvaart, steenkolen en petrochemie en produktie van elektriciteit ;

Overwegende dat de bezwaren in de opmerkingen van de Bondsregering derhalve niet volstaan om de aangevraagde deelneming of de met de voorgestelde voorwaarde verbonden goedkeuring daarvan te weigeren ; dat de voorgenomen concentratie beantwoordt aan de voorwaarden voor goedkeuring van artikel 66, lid 2, en derhalve kan worden goedgekeurd ;

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

Artikel 1

De deelneming van 12,5 % door de Ruhrkohle Handel GmbH te Düsseldorf in de steenkolenhandelsonderneming Bayerischer Brennstoffhandel GmbH & Co. KG te München wordt goedgekeurd.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de Ruhrkohle Handel GmbH te Düsseldorf.

Gedaan te Brussel, 7 juni 1978.

Voor de Commissie

Raymond VOUEL

Lid van de Commissie